

Materiály na rokovanie HSR SR
Dňa 18. augusta 2014

č. 12)

Stanovisko
k Návrhu zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Všeobecne k návrhu:

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky návrh zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona sa predkladá v zmysle Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2013 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 693 z 12. decembra 2012).

Účelom návrhu zákona je vytvoriť osobitný druh mimosúdneho riešenia sporov blízky rozhodcovskému konaniu, ktorý umožní riešiť spotrebiteľské spory pri zachovaní garancie ochrany práv spotrebiteľa. Cieľom návrhu zákona je rovnako vytvoriť podmienky pre realizáciu Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky v časti Úloha štátu a verejného sektora – Súdnictvo, a to zavedením systémových opatrení v záujme zlepšenia situácie s prietahmi v súdnom konaní a zároveň v záujme posilňovania práva občanov na včasné súdne rozhodnutie. Jedným z možných opatrení je alternatívne riešenie sporov rozhodcovskými súdmi.

Potreba samostatnej právnej úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania vyplynula zo súčasného nelichotivého stavu a skutočnosti, že za posledné obdobie expandoval výskyt negatívnych skúseností s činnosťou rozhodcovských súdov v spotrebiteľských sporoch. Ďalším dôvodom je potreba zosúladenia vnútroštátneho právneho poriadku s právnymi aktmi Európskej únie v tejto oblasti.

Navrhuje sa osobitná úprava rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach po stránke inštitucionálnej aj procesnej. Nová právna úprava je postavená na týchto základných pilieroch, ktoré majú prispieť k zvýšenej ochrane spotrebiteľa:

- vymedzenie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- vymedzenie a sprísnenie podmienok, ktoré musí spĺňať stály rozhodcovský súd,
- vymedzenie podmienok, ktoré musí spĺňať rozhodca,
- zavedenie „licencovania“ rozhodcov a stálych rozhodcovských súdov,
- kogentná regulácia procesu spotrebiteľskej arbitráže,
- mechanizmus súdnej ingerencie, ktorý má odstrániť prípadné pochybenia rozhodcu a
- vyrovnanie informačnej asymetrie spotrebiteľov zabezpečené prostredníctvom zákonom ustanovených formulárov.

Navrhovanou právnou úpravou sa preberá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES, ktorá vytvára predpoklady inštitucionálnych záruk nestranného a nezáujatého rozhodovania vo veci. Vytvára pritom základný režim, ktorý sa vzťahuje na všetky mechanizmy alternatívneho riešenia sporov. V kontexte s čiastkovou transpozíciou smernice sa návrhom zákona vytvárajú prísne mantinely mimosúdneho riešenia sporov, ktorého výsledok bude právne záväzný. Úplnú transpozíciu smernice bude realizovať Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v podobe osobitného zákona o alternatívnom riešení sporov, ktorého predloženie do legislatívneho procesu sa predpokladá v druhej polovici roka 2014.

Návrhom zákona dochádza k novelizácii týchto právnych predpisov (v poradí, ako sú uvedené vo vlastnom materiáli):

- zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov,
- zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Predkladaný návrh zákona nemá environmentálny vplyv a má vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, informatizáciu spoločnosti aj sociálne vplyvy.

Návrh zákona bol predmetom riadneho pripomienkového konania. Materiál sa predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky s rozpormi s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky (doručenie žaloby mimo prostriedkov elektronickej komunikácie, poučenie spotrebiteľa o možnosti odmietnuť rozhodcovské konanie pri rozhodcovských doložkách uzavretých pred účinnosťou návrhu zákona, zasielanie vzeru žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku ako prílohy tohto rozsudku, uzavretie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa návrhu zákona až po vzniku sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, zaradenie dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci medzi dôvody, ktoré súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku skúma ex offio, rozhodovanie o trovách spotrebiteľského rozhodcovského konania, ktoré nemalo prebehnúť pre nedostatok právomoci konať, rozhodovanie o námietke právomoci stáleho rozhodcovského súdu vznesenej účastníkom, znemožnenie prístupu k súdu po začatí rozhodcovského konania) a s Najvyšším súdom Slovenskej republiky (znemožnenie prístupu k súdu po začatí rozhodcovského konania).

Stanovisko AZZZ SR :

AZZZ SR berie predložený materiál na vedomie.

Záver :

AZZZ SR odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.